

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

C. 12. De Obligatione faciendi sacrum pro aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

CAPVT XII.

De Obligatione faciendi sacrum
pro aliis.

149

Varis modis
potest quis ob-
ligari ad co-
lebrandum pro
aliis.

ARIIS modis potest obligari Sa-
cerdos ad celebrandum pro aliis.
Primo ex obedientia, cum supe-
rior id precipit. Secundo ex cha-
ritate. Tercio ex voto. Quarto ex
simplici promissione. His tamen obligationi-
bus omittis, de iustitia obligatione sermo pro-
cedet. Quae quidem potest oriri vel ex stipen-
dio propter Missam accepto, vel ex Capellania,
seu Beneficio, quae Missarum onus habeant ad-
iunctum. At cum aliud sit Beneficium simplex,
aliud curatum, singula singulatim attingam.

150

De Capellani
circa decem
pro alio Mis-
sam obliga-
tione.

Et quidem Capellanus obligatur non solum
Missas celebrare in fundatione praescriptas: sed
illarum fructum secundum fundatoris intentio-
nem applicare, ita ut nequeat nouum stipen-
dium pro illa Missa ab aliis accipere. Quia sup-
ponimus, redditus Capellaniae aequare debito
stipendio sacrificij. Non igitur est locus alij
applicandi illius sacrificij fructum. Quod si red-
ditus insufficientes sint, penes Ordinarium est
potestas Missas ad legitimum numerum redu-
cendi. Admonuerim tamen, si Capellania quo-
tidianum sacrificium per ipsum Capellanum
dicendum praescribitur, non peccare Capellanum
semel in hebdomada omittentem sacrum. Quia
obligatio dicendi sacrum subintelligi debet,
salua honestate, decencia, ac reuerentia debita.
Bonac. dist. 4. quaest. ult. punct. 7. num. 6. Laym.
lib. 5. tract. 5. cap. 3. num. 6. Et Cap. Significa-
tum, de prebendis. Ibi Abbas, Nauar. cap. 15.
num. 135. Henric. l. 9. c. 24. num. 4. Azor. tom. 1.
lib. 10. cap. 24. quaest. 7. Difficile quidem reor à
Capellano maxime saeculari singulis diebus abs-
que vlla intermissione sacrificium debita cum
honestate, ac reuerentia celebrari, tum ob ne-
goria & occupationes occurrentes, tum ob va-
ria demonis tentamina, mundi que illecebras.
Vnde crediderim, obligationem impositam à
fundatore haud esse eo rigore sumendam, quin
in hebdomada aliquem diem intermissionis,
ac vacationis concedat. Sicque usus obti-
nuit.

151

De Beneficia-
rio simplici.

Beneficij alij simplices, quales sunt Di-
gnitates, Canonicatus, & Praestimonja. Hi obli-
gationem non habent sacrum faciendi, & à for-
tiori neque applicandi illius fructum pro aliqua
persona determinata. Quia iure communi id
cautum non est. At ex fundatione Beneficij, &
ex recepta consuetudine optime possunt praefati
Beneficij obligari non solum ad sacrum fa-
ciendum, aliquibus diebus determinatis; sed
etiam ad applicandum illius fructum secun-
dum determinatam intentionem. Doctores
communiter.

152

De Beneficia-
rio Curato.

Parochus obligatus est, sacrum facere per se,
vel per alium omnibus illis diebus, quibus pa-
rochiani obligantur audire. Quia officium Pa-
rochi est, ministrare parochianis quae illis sunt
ad salutem necessaria: & ob huiusmodi causam
decimae, ac oblationes conceduntur. Vnde si

populus ita sit numerosus ut simul sacrificio ad-
stare non possit, Parochus curare debet medijs
alijs Clericis, quibus iustum stipendium conce-
dat, plura sacra fieri iuxta Beneficij redditus:
quod arbitrio Ordinarij est decidendum. Alijs
verò diebus non est ita certa obligatio. Satis
tamen indicatur à Tridentino sess. 23. cap. 14.
aliquibus ex illis esse. Si enim communiter
Doctores asserunt obligatum esse Parochum
Poenitentiae & Eucharistiae Sacramentum pa-
rochianis ministrare, non solum quando ipsi
obligati sunt accipere; sed etiam quando ipsi
pro augmento deuotionis, & charitatis rationa-
biliter postulant; eadem ratione affirmare de-
bent, hoc sacrificium ministrandum esse non
solum cum illi obligati sunt audire; sed etiam
quando rationabiliter postulant. Idemque So-
tus in 4. dist. 1. 3. quaest. 2. art. 2. existimat aliquo-
ties in hebdomada obligatum esse Parochum
celebrare. Illud verò est certum, si populus
numerosus sit, & Beneficij fructus non exigui,
posse Episcopum, & debere Parochum adstrin-
gere, ut aliquoties bis, vel ter in hebdomada
celebret, maxime si in eo Oppido non sint Ec-
clesiae Collegiate, vel Conuentuales, ad quas
pro sacrificio audiendo posset populus con-
fluere. Laym. lib. 5. tract. 5. cap. 3. num. 2. Bonac.
dist. 4. quaest. ult. punct. 4. num. 4. Profecto si sin-
gulis diebus Parochi sacrificare pro populo re-
nerentur, ut placuit Soto (de quo sess. 2.) haud
possent stipendium accipere pro Missa. Quia
stipendium conceditur, ut concedenti Missae
sacrificium specialiter applicetur: quod fieri
nequit, cum iam Parochi sint ratione Beneficij
obligati, pro populo specialiter sacrificium ap-
plicare. Suar. dist. 86. sect. 3. Si verò vna vel
altera vice in hebdomada obligentur, ut tenet
receptor sententia, cum hac obligatio deter-
minata diei adstricta non sit, poterit Parochus
ea stipendia pro Missis dicendis accipere, quae
praefata obligationis non impediatur executio-
nem. Sed quia verius puto, Parochos ratione
Beneficij non esse obligatos fructum Benefi-
cij specialiter pro ouibus applicare, conse-
quenter affirmo, posse qualibet die, qua alijs
obligati non sunt, pro celebrandis Missis sti-
pendium accipere. Vasquez dist. 234. cap. 1.
& 4. Notanter dixi: Quo alijs obligati non
sunt. Nam si ex consuetudine, vel fundatione,
vel Ordinarij lege & praeepto aliquibus die-
bus determinatis sacrificare pro populo obli-
gentur, non poterunt stipem accipere, ut eo die
concedenti, applicent sacrificium; nisi forte
concedens consensit illius obligationis.
Quia eo casu praesumitur concedens stipen-
dium, & petens ea die sacrificium, contentus
esse, ut secundaria intentione ei sacrificium ap-
plicetur. Sotus lib. 9. de iust. quaest. 3. art. 1. Suar.
dist. 86. sect. 3. Henric. lib. 9. cap. 22. num. 6. Lay-
man. lib. 5. tract. 5. cap. 3. num. 4. At si stipem
concedens, non postulet, sacrificium fieri die,
quo Parochus alijs astringitur: debet Parochus
stipem recipiens pro eo celebrare illis diebus,
quibus nulla obligatione tenetur. Quia hac
praesumenda est concedentis voluntas.

CAPVT